

Előfizetési feltételek:

Belföldre, Jugoszláviába, Lengyelországra és Ausztriába	
Egy évre	50 Ké
Hat hónapra	25 Ké
Három hónapra	13 Ké
Magyarország-Franciaország	63 Ké
Egyéb külföldre	75 Ké
Egyes szám ára	1 Ké

TELEFON 98

TELEFON 98

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP

N. v. p. rad. p. a. t. v. Bratislava

číslo 25448/III. a 1925

Felvívő pectahvatol: LEVICE

HIRDETESEK:

- centiméterenként — fillér
Nyilttéri közlemények garmond soronként — fillér.

Gyakori hirdetések és a valószínű összeköttetésben levő hirdetőirodák arrendményben részesülnek.

A köziratok a szerkesztőséghez küldendők
Kéziratok vissza nem adtnak

Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

Megjelenik:

MINDEN VASÁRNAP REGGEL

Szerkesztésért felelős: A LAP KIADÓJA

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklám-cíkokat a kiadóhivataltba kérjük utasítani.

A lap kiadója: NYITRAI ÉS TÁRSA

A lévai magyar gimnáziumért

Tíz éve annak, hogy a lévai főgimnáziumban a magyar osztályok fokozatos megszüntetésével elnémult a magyar szó. Az 1926. évi maturálval megszűnt a magyar tanítás ebben az ősi tanintézetben, amelyet 121 év előtt nyitottak meg a magyar kultúra terjesztésére.

„Mi nemes Léva Városának Tanácsa az egész Város Lakossáival egyetemben a Közjónak elől-mozdítatására tulajdon indulatunk által környékeztettünk, hogy a Magyar Nyelvnek úgy virágzó Tudományának vagy hasznos Erkölcsöknek bővebben és bővebben való gyarapodására és Oskoláknak béhozására, minthogy abból érzékenyebben az környül lévő Nemes Vármegyék is tapogatható fogyatkozást szenvedni láczatnak...“ mondja Léva város előjáróságának 1806. ápr. 9-én kelt hivatalos iratának bevezetője, amelyben felhatalmazza Havrancsek János lévai városbírót a gimnázium létesítésének érdekében eljárni, illetékes helyeken és az akkori lévai polgárok, a herceg Esterházy Miklós és Marczibányi István mecenások mellett áldozatos lélekkel vették ki részüket a tanítélet létesítésében, mondván: „Mi itt rendben ki tett Lévai Lakosok saját kezünk keresztvadásainkkal coramistál Törvényes Bizonyosság előtt kötelezzük magunkat és Successorainkat arra, hogy mi, mihenest Léva Városunkban a Gymnásium Oskolák béhozattatnak, azoknak előmozdítására és fel tartására azonnal el kezdjük itt sorban ki tett ajánlásainkat oly pénzben fizetni, a mitsodás akkori és jövődöbéli üdöben mindéig folyásban léssen...“

243 lévai nemesen gondolkozó polgár írta alá ezt az anyagi kötelezvényt. Ez mind azt mutatja, hogy valóban népi kultúrászükséglet és magyar népi áldozatkészség hívta életre az országos hírű lévai gimnáziumot, amelynek épületét is Léva városa emelte. Természetes tehát, hogy a magyar nyelv száműzetése egy ilyen dicsőséges multu ősi tanintézetből sajtó sebet vágott Léva városa és a garamvölgyi magyarság lelkébe, amely sohasem adta fel ama bizalmát és reményét, hogy el fog jönni az az idő, amidőn ismét visszaállítják a magyar tanítást a lévai gimnáziumban.

Hízen erre ígéreteket is kapott. Legelsőnek dr. Srobár Lőrinc Szlo-

venszko teljhatalmu minisztere 1919. jul. 20-án Léván egy nagy küldöttség előtt kijelentette, hogy »Lévan a közoktatás nyelve a magyar lesz. Az alsó fokon a szlovák nyelvet, mint kiegészítő nyelvet sem kívánja a köztársaság használatni.« Kijelentette, hogy ezen ígérete a főgimnáziumra is vonatkozik. A magyarság csakhamar sajnálattal látta, hogy az iskolaügyi minisztérium nem veszi figyelembe Srobár ígérétét.

Megindult azután a kitartó küzdelem a gimnázium magyarságáért, kaptunk is ígéreteket, amelyek jóindulatról biztosítottak, de ennél azután tovább nem terjedtek. Léva magyarsága azonban nem adhatja fel régi küzdelmét. Bizonyos körökből eddig is az a vád hangzott el, hogy Léva magyarsága maga az oka annak, hogy itt nincs magyar gimnázium, mert elmulasztotta annak érdekében a sikraszállást. A Bars annakidején az egész akció ismertetésével kimutatta ezen állítás valótlanságát. Amint nem mulasztotta el követelni azt a multban s igen magas helyeken járt el érdekében, így most is siet megragadni a kínálkozó kedvező alkalmat, amidőn a legmagasabb kormányzati helyeken elismerik azt, hogy igenis vannak gyógyításra váró magyar sérelmek, amelyek orvoslását a kormányzat napirendre készül tűzni. Ezek sorába tartozik a lévai gimnázium ügye is.

Nem politikai ügy ez, noha a mostani akció az egyesült magyar párt lévai szervezetének közgyűlé-

séből is indult ki, tisztára kulturális ügye ez Lévanak és az egész Garam és Szikince völgyének kulturális problémája.

A súlyos gazdasági viszonyok csak nagyon kevés magyar szülő számára teszik lehetővé az idegenben való iskoláztatást; Léva nagy-kiterjedésű magyarnyelvű vidékének szüksége van a lévai magyar gimnáziumra. Nem a szlováknyelvű tanítás ellen ágál itt a magyarság, hanem csak a magyar nyelv törvényben biztosított jogai mellett száll sikkra, azért kéri a párhuzamos magyar osztályok felállítását.

A köztársaság elnöke, dr. Benes Eduard is örömet fejezte ki ittjár-tában afelett, hogy Lévan olyan szép harmoniában és közös építő munkában látja a különböző nemzetiségeket. Itt a szlovák-magyar nyelvhatáron ősidők óta testvéri viszonyban él a magyar a szlovákkal, miért ne férne meg a két tanítási nyelv is békésen a lévai gimnáziumban? Egyik kultúra sem lehet el-lensége a másik kulturának. A magyar gimnázium érdekében meg-indított akció természetesen nem kívánja keresztetni azokat az óhaj-jokat, amelyek bizonyos szakiskolák felállítására irányulnak, de a magyar gimnáziumra feltétlenül szüksége van a garamvölgyi magyarságnak, hiszen itt is élnek tehetséges, szegénysorsu magyar gyermekek, akiknek magasabb pályákra szolgáló továbbképzésére a mai demokratikus és szociális korban alkalmat és lehetőséget kell nyújtani, mert egyébként utánpótlás nélkül marad a garamvölgyi magyar értelmiség!

Megalakult az egyesült magyar párt lévai szervezete

Az egyesült országos keresztényszocialista és magyar nemzeti párt lévai szervezete vasárnap tartotta ünnepélyes hangulatban alakuló közgyűlését.

Bándy Endre ág. ev. főesperés korelnök megnyitói beszédében meghatott szavakkal ecsetelte a két testvérpárt egyesülésének jelentőségét. Hálát ad az Istennek, hogy hanyatló erejével az egyesülés örömet még megélhet.

Az általános helyeslés után Majthényi László országos pártvezetőségi tag szólt fel és hangsúlyozta, hogy életének célja az volt, hogy a két pártba tagolt szlovenszkoí magyarság egy pártba tömörülve küzdjön céljaiért. A magyar összefogás szükségességének gondolata már régen ott élt a szlovenszkoí magyarság lelkében és a lezajlott par-

lamenti választások után teljes erővel kilob-bant a megvalósítás akarata. Ez az akarata a lévai magyarság lelkében lobogott a legerő-sebben és erre az akaratra támaszkodva indult meg az egyesítésre vonatkozó akció, amelyben a döntő szót Léva magyarsága mondta ki. Majd rámutatott arra, hogy ed-digi Szlovenszkon bizonyos körök letagadják azt, hogy a magyarságnak itt sérelmei van-nak, azonban már a legfelsőbb kormányzati helyeken is elismerik, hogy a magyarságnak vannak itt jogos kívánásai. Ezzel a belátással kapcsolatban fel kell hozni egy régi lévai problémát, a garamvölgyi magyarság egyik kirívó sérelmét: a lévai magyar főgimnázium ügyét.

Majthényi a lévai magyar főgimnázium ér-dekében határozati javaslatot terjeszt elő,

amelyet a közgyűlés egyhanguan elfogadott. A határozat a következőképpen szól:

Léva városának és a Lévár gravitáló, mintegy ötven magyar, vagy magyar többségű község közönségének egyik legnagyobb séréme, hogy Léva városában nincsen magyar tannyelvű gimnázium. A lévai piarista gimnázium 1920-ban megszűnt, illetve fokozatosan szlovák tannyelvű gimnáziummá alakult át és az utolsó magyar érettségi 1926-ban volt. Körülbelül ötven ezer magyar nem részesítheti anyanyelvű középiskolai oktatásban gyermekeit. Vagy kénytelen a mai súlyos gazdasági viszonyok között távoli városokba küldeni gyermekét, vagy pedig szlovák középiskolába kénytelen adni, ahol még a magyar helyesírást, sőt lassanként magyar anyanyelvét is elfelejti.

Léva város és környékének magyar közönsége az elmúlt 16 évben sokszor szorgalmazta a lévai magyar gimnázium visszaállítását, de — noha igen magas helyekről kapott kérelmek teljesítésére biztatót, — a magyar gimnázium ügye a mai napig sem nyert elintézését.

Ma, midőn a kisebbségi sérémelek orvoslása és jogos kívánságok teljesítése iránt a köztársaság legmagasabb helyein is hajlandóság mutatkozik, szükségessé vált, hogy Léva és környéke ezen régi sérémelek orvoslására ismételtlen mozgalom induljon meg.

E célból az egyesült országos keresztény-szocialista és magyar nemzeti párt lelvi szervezete a következőket határozta el:

1. Felkéri Léva város biráit, tanácsát és közgyűlését, hogy a szükséges lépéseket az irányban tegye meg, hogy a mai lévai gimnázium mellett párhuzamos magyar gimnázium állítsák fel úgy, hogy annak I. osztálya 1937 szeptember 1-én megnyílhatson.

2. Felkéri a párt elnökségét, törvényhozóit, tartománygyűlési képviselőit, továbbá lévai és szelizi járásbeli képviselőtestületeit, hogy minden illetékes fórum előtt ezen jogos kívánságunkat tolmácsolják és saját hatáskörükben e cél érdekében minden lehető lépést tegyenek meg.

3. Felszólítja mindazokat a pártokat, melyeknek magyar anyanyelvű tagjai is vannak, hogy ezen mozgalomhoz csatlakozzanak.

4. Ugyancsak felkéri az egész szlovenszói magyar sajtót és a lévai és Léva-környéki összes kulturális, szociális és közgazdasági testületeket, hogy a Léva-vidéki magyarság ezen közérdekű jogos kívánságát teljes erejükkel támogatassák.

Ezután Háromy János előadta, hogy az iparosok érdekében a lévai iparoskongresszuszról terjesztettek fel javaslatot, most pedig a gazdák érdekében az alábbi javaslatot terjeszti elő, amit egyhanguan elfogadott a közgyűlés.

1. Követeljük, hogy a gazdaadóságot rendezésével kapcsolatos első fizetés teljesítés határideje az 1936. évi katasztrófális termés miatt 1938 január 1-re halasztassék, mivel idei termésfeleslegéből egy gazda sem képes az 1936—37 gazdasági évben fizetéseket teljesíteni és mert az 1937-ben várható termés feleslegét sem fogja a gabonatársaság 1938 január 1-e előtt átvenni. Eddig az időpontig meghosszabbítandó az eladósodott gazdák moratóriuma oly módon, hogy velük szemben minden végrehajtás hivatalból beszüntetendő és új végrehajtási kérelmek hivatalból visszautasítandók, nehogy a végrehajtási cselekmények és kérelmek költsége továbbra is megterhelje az amugy is eladósodott gazdákat.

2. Követeljük, hogy a 238—935. számú kormányrendelet k a m a t m e g á l l a p í t á s a újulag rendezessék és a bankok által felszámítható kamatok és költségek meghatározott százalékra maximáltsanak, mert tarthatatlan állapot, hogy a pénzintézetek új kölcsönök folyósításánál 6—7 százalékos kamat mellett kötnék kölcsönzést és ugyanakkor az állítólag védelemben vett régi tartozások után kamatok és költségek fejében 9 százaléknál többet számíthatassanak.

3. Követeljük, hogy a gazdaadóságot rendezésénél a nem inésges járárokra vonatkozó 1933 május 9-iki forduló pont egyetemesen 1935 december 31-ikében állapítsák meg, mert nincsen olyan járás az országban, ahol az eladósodott gazdák bármelyike képes lenne adóságának több évi kamatát és költségeit egyszerre kifizetni.

4. Követeljük, hogy az inésgesnek nyilvánított járárok kiterjesztésének mindazon járárokra, amelyekben az árvek és az időjárás által az 1936. évi termésnek legalább 30 százaléka elveszett. Azt, hogy egy járás inésges-e, a járási választmányok állapíthatassák meg.

5. A mezőgazdák kényserregyezségi kérelmének határideje egy évvel meghosszabbítandó és ezen idő alatt a végrehajtások és a végrehajtási kérelmek ugyancsak hivatalból elutasítandók.

6. Követeljük, hogy az 1936—37 gazdasági évben teljesen szüntessék be az adó-végrehajtásokat és ezen idő alatt kamatokat se számíthatassanak.

7. Követeljük, hogy a 76—927. számú törvény 108. illetőleg 110. §-ával kapcsolatban kiadott 1928 május 24-ról kelt 74. sz. kormányrendelet 2. §-a alapján országosan állapítsák meg minden községben, hogy az ugyanezen § 2. bek. szerint elemi kárnak nem tekintett időjárási károk ténylegesen olyan kárt okoztak, amelyek alapján ugyanezen § 3. bek. értelmében mégis járhat földadó visszatérítés és ezen célból dotálják rendkívüli összeggel a kárterítési alapot.

8. A jövedelem adó megállapításának rendje újból szabályozandó oly módon, hogy az évenként megállapított átalányok csak akkor legyenek érvényesek, ha azt a mezőgazdasági korporációk is elfogadják és ezen átalányoknál külön állapítandó meg a gabona, állatállomány és háztartásban felhasznált termények értéke, hogy ezen megállapítással szemben minden gazda egyenként szolgáltatasson ellenbizonyítékot.

9. Követeljük, hogy az 1936. évi termésű gabona eladásoknál szüntessék be a gabonatársaság javára eszközölt levonásokat és az eddigi levont összeget térítessék meg, mivel a levonások bevezetésére szolgáló tárgyi indokok időközben megszűntek.

10. A vetésterületek megállapító intézkedések azonnal megszüntetendők, mivel ezek nem alapulnak az igazságnak megfelelő statisztikai adatokon és az egyes helységek vetésterületeinek szabályozását bízzák rá a járási mezőgazdasági bizottságra, amely azt a mezőgazdasági testületekkel karöltve állapítsa meg.

11. Köteleztessék a gabonatársaság, hogy minden időben vegye át az eladásra felkínált gabonát, nehogy a gabona átvétel új szabályozásával önhibájukon kívül magánjogi hátrányok érjék az átvétel megtagadása miatt fizetni nem tudó gazdákat.

12. A gazdaságok részére szükséges állati takarmányokat vegyék ki a monopólium hatásköréből, mert ez feleslegesen megrádjítja azokat.

13. Követeljük, hogy a vámmalmok örüli kontingensét töröljék és állítsák vissza a vámmalmok szabad versenyt és a malmokat sújtó monopólium illeletek miatt ne szedhessenek a malmok 10 százaléknál magasabb vámot a rendes 2 százalékos porlason kívül, mert a malmokat sújtó mostani intézkedések és terhek közvetve a gazdákat sújtják.

Bándy Endre a vetésterület korlátozó kormányrendelettel foglalkozott és megállapította, hogy a kisgazdák az létaljukban támadja meg, amiért ennek megváltoztatását is kéri a gyűlés. Nagy Gyula a gabonamonopólium igazságtalanságai ügyében terjesztett be módosító javaslatot, ezt szintén elfogadták. Molnár János az iparoság súlyos helyzetére mutatott rá. Prachár István pedig a munkásság ügyével való intenzív foglalkozást ajánlotta, amit szintén helyesléssel fogadott a gyűlés.

Boros Béla országos pártvezetőségi tag az egyesült párt új szervezeti szabályzatát ismertette, majd elismeréssel emlékezett meg a közgyűlés Háromy János titkár oadaó működéséről és egyhanguan azt a kívánságát

Szobrot a mi Jókainknak!

A komáromi Jókai Egyesület kiadta a jelszót: állítsunk szobrot Jókainak szülővárosában. A jelszóban rejlt szép gondolat mindenkép méltó arra, hogy fellegyéljen rá a szlovenszói és kárpátjai magyarság. Mert Jókai nemcsak komáromi, hanem az egész magyarság és így Jókai emlékének megörökítése nemcsak a komáromi Jókai Egyesület ügye, hanem országos ügy.

Jókai írói nagysága nemcsak a szülőváros kiemelkedő tornya, hanem a magyar irodalom, a magyar kultúra kisugárzó állomása mindentűt, ahol magyarok laknak. Jókai szelleme nincs helyhez, korhoz, fajhoz, valláshoz, nemzetiséghez kötve, Jókai mindenkié, aki tudja élvezni és értékelni a szöveget, a képzelt szülte csodását s az eszményien nemeset. Értéktel, hogy a Jókai szobor ügyét magáévá tegye Szlovenszók és Kárpátja lakossága s egy szívvel-lélekkel teremtesse meg azt a szobrot, amely méltó lesz Jókai nevéhez. A Jókai szobor nem lehet egy kis mellészobor a kert lombjai között.

Jókai szobra kell, hogy monumentális emlék legyen és méltó alakban hirdesse az ő szellemi nagyságát, nemes idealizmusát s az ő egész világot átfogó meleg ember szeretetét.

A kiadott jelszó — úgy halljuk — meleg fogadtatást váltott ki. Az önkéntes adományok megindultak s szép eredménnyel vándorolnak Komárom felé. De nem elég ebben a nemes szívek, a Jókai rajongók s tisztelők felbuzdulása! Itt az egész itteni magyarságnak kell megmozdulnia. Nemcsak egyeseknek, nemes lelkeknek, tehetőseknak adoztaték az adományára van szükség. Itt mindenkinek oda kell járnia a maga adományával, ha csak szerény összegről van is szó: az eszméhez! Jókaitól vett lelki élményeinek megdicsőítésének gondolatához.

A szlovenszói és kárpátjai egyesületek, olvasó és művelődési körök, SZMKÉ-írók, nőegyletek, rendezzenek előadásokat, összejöveteleket, mulatságokat s ezek jövedelméből adjanak egy részt a Jókai szoborra. Magánosok, akikhez nem jutott el eddig kérszó, vagy a szoborállítás terve: küldjék el önként adományukat egytelítőhöz, lapjukhoz, vagy közvetlenül a Jókai Egyesülethez Komáromba, mert minden fiér, minden korona közelebb hozza a megvalósulást.

fejerte ki, hogy a szintén ügybuzgó Budaváry László körzeti titkár mellett Háromy János legyen az egységes párt lelvi titkára.

Antal Gyula országos pártvezetőségi tag ezután meleg szavakkal méltatta a két párt volt elnökeinek, Bándy Endrének és Majthényi Lászlónak érdemes munkásságát és az egyesült párt megalakulása körüli érdemeit, a jelenlevők egyhangú helyeslése mellett. A közgyűlés köszönetét fejezte ki számukra és kérte őket, hogy a régi lelkesedéssel álljanak új posztjukra is, ahová a közgyűlés bizalma állítja őket.

Antal ezután betervezte a jelölő bizottság jelölését az egyesült párt lelvi szervezetének választására. A felolvasott listát a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel tette magáévá.

Az új tisztikár: Tiszteletbeli elnökök Bándy Endre és Majthényi László, elnök Klain Ödön, ügyvezető társelnök dr. Nagy Béla, alelnökök Hulley János, Nagy Gyula, Szabó Dániel, (egy hely fenntartva a munkásságnak), ellenőrök Balázs Gyula, Halász István, ifj. Orel Lajos, jegyző Pálffy János, pénztáros Praszák Ernő.

Választmány: Akács József, Bartos Béla, dr. Balog Sándor, Balogh Endre, Bella János, Borecsányi Béla, Boob József, Bucsek Gyula, Czödör Ambrus, Cseky János, Csuvára László, Dóka Károly, Dóka Vilmos, Frajka Márk, Galambos Endre, Guba József, Kostyék József, Koperniczky Kornél, dr. Korpás László, Kovács István, id. Koncz Károly, ifj. Koncz József, Koncz János, Kucs Lajos, Lóska Béla, Molnár János, Nagy Béla, Rác János, Stugel Béla, Szabó Vilmos, legid. Tóth Károly, Turpinszky József, Várady Gyula,

(öt tagság fenntartva a csatlakozó munkásság részére.) — Hivataltól tagjai az országos bizottság tagjai: Dr. Kosmók Béla, Antal Gyula, Boros Béla, Majthényi László, Schubert Tódor, Prachár István, Bélik József. A járási képviselőtestület póttagjai: Frösch József, Éder Kálmán. A járási pénzügyi bizottság tagja Suszta Vilmos. A városi képviselőtestület tagjai és póttagjai: Váczy István, Vörösmarthy Miklós, id. Dóka Sándor, Tóth Béla, Surányi Béla, id. Jakab Sándor, Varga Károly, Abaffy Béla, Ghimessy Mihály, Vida János, Lehoczky Béla és Kronka István.

A közgyűlés elhatározta, hogy mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi és munkásszakosztályokat fog alakítani.

Bándy Endre mondott ezután köszönetet a közgyűlésnek az eddigi bizalomért. Majthényi László pedig felkérte az új elnököt, hogy régi felkésedésével és tetterővel szolgálja az egyesült pártot és felhívja figyelmét a munkanélküliek segélykijárára.

Klein Ödön mondotta el ezután költői szépségű elnöki székfoglalóját és a tagok odaadó támogatását kérte az egységes magyar párt feladatainak a helyi viszonylatban is szükséges kiteljesedésének munkájában. Végül a gyűlés táviratilag üdvözölte Jaross Andor orsz. elnököt és Esterházy János orsz. ügyvezető elnököt.

is Szlovenszko városai között a kedvezőtlen anyagi helyzettel küzdők városok közé tartozik és ezért a magasabb közjogi testületek legmesszebbmenő támogatását igényli. A községek gazdálkodását szabályozó törvények célja is az volt, hogy módot nyújtsanak az adottságaik folytán hátrányos helyzetben levő városok felségítésére, úgy, hogy a mai kor igényeinek megfelelően teljesíthessék törvényes szabta és tradícióknak megfelelő kulturális és közgazdasági feladataikat.

Léva város minden tekintetben megérdemli, hogy elnyerje a felesleges fórumok támogatását és ne legyen kénytelen minden fejlődés reménye nélkül a mai kedvezőtlen helyzetében maradni.

Az országos hivatal válasza.

A közgyűlés által az orsz. hivatalhoz kiküldött bizottság a lévai közgazdasági élet minden rétegét képviselte: a iparosságot Prachár István, a mezőgazdaságot Nagy Gyula, a kereskedelmet Szokol Béla és a munkásságot Bartys Wladimir képviselőtestületi tagok, az előjáróság részéről Boros Béla helyettes városbíró vett részt, Verő főszámvéző és Vojtás titkár mint szakbiztosítottak.

A bizottság kedden járt Pozsonyban, az orsz. hiv. illetékes referensei jóindulattal fogadták a küldöttséget és támogatásukról biztosították.

A nagy meglepetés azután pénteken érkezett meg az orsz. választmány ülése után. Amint értesültünk, az országos hivatal nem teljesíti a város kérését és a 350 százalékos pótdátot be kell vezetni, mert az országos hivatal csak ebben az esetben hajlandó átvenni a város tartozásának törlesztését és csak ebben az esetben fogja folyósítani a városnak a költségvetési hiányhoz az országos hozzájárulást.

Léva súlyos érvei tehát hatástalanok maradtak az orsz. hivatal előtt. De azt hisszük, hogy ezzel az ügyet még nem lehet lezárni, mert a visszamenőleges adókievítés nem bír törvényes alappal.

*

A közgyűlés egyébként még a következő ügyekkel foglalkozott:

Az előadó bejelentette, hogy a Vörösbökrő lebontásában a bennelakó szegényemberek fognak segídezni amiért megtepiák az épületből kikerülő anyagot.

A közgyűlés ezután az 1937. évi költségvetés terhére az aszfaltjárdák javítására előirányzott százezer koronát, hidak fenntartására 70 000, a részleges csatornázás kibővítésére 150 000, a részleges csatornázás fenntartására és tisztítására 5 000, az utcai fásítás fejlesztésére 50 000, az uszodafürdő bővítésére 250 000, biológiai tisztító állomás létesítésére az állami polgári iskola csatornázásánál 25 000, a dűloutaknak és a város határának határkövekkel való megjelölésére 25 000, a városháza fenntartása, javítása és átalakításokra 50 000, városi telefonközpont és egyéb belső berendezésekre 35 000, a járási székház fenntartására 8 800, a járványkórház adaptálására 8 000, halottsház javítására 500, kislakások építésére 250 000, a Perc szabályozásához és hidak építéséhez hozzájárulás 60 000, a szlovák elemi iskola fenntartásához 11 000 K-t.

A községüzemgűggyel kapcsolatban részt dr. Pick Imre hatósági orvos adta elő, aki bejelentette, hogy a városban orvosi hivatal létesítenek, ahol rendelők helyiség is lesz a város szegényei számára, ugyancsak itt fogják ellátni a különböző piaci cikkek vizsgálatait. Ezzel kapcsolatban Csernicsek Ferenc a piaci higiéniaiával foglalkozik, amit meg kell erősíteni, a nyilvános illemhely felállítását és jó ivóvíz biztosítására artézikut létesítését sürgeti.

Kovács Gyula és Klein Ármán a mai árnyékszékiszűrés rendszerét bírálja és a személtöredéket is szabályrendelettel kéri megfélemlen szabályozni, esetleg magánvállalkozónak javaslja kiadni. A városbíró válaszá-

Az országos hivatal nem enged a 350 százalékos pótdátból

Nagy megdöbbenést keltett az adózók körében multheti jelentésünk, melyszerint az országos hivatal Léva város pótdátját ötven százalékkal fel akarja emeltetni. A hétfői rendkívüli városi közgyűlésen természetesen ez az ügy dominált.

Verő főszámvéző adta elő az ügyet. Bejelentette, hogy az országos hivatal még nem hagyta jóvá a város 1936. évi költségvetését s a jövőhagyással kapcsolatban azt kívánja, hogy a pótdátot a jelenlegi 300 százalékról 350 százalékra emelje fel a város. Ez a maximum, amelyre a pótdátot a törvény szerint emelhet. Az országos hivatal leirata szerint csak abban az esetben hajlandó folyósítani a városnak az országos hozzájárulást a költségvetési hiány kiegészítésére.

A pénzügyi bizottság és a tanács nem javasolta a képviselőtestületnek a pótdátot felemelését. A tanács javaslata kiemeli, hogy az adózó közönség nem bírja már el az újabb megterheléseket, mert a város közgazdasági forgalma erősen visszaesett, a gabonamonopólium miatt a város régi híres nagy hetivásárai is alaposan összezsugorodtak, elnéptelenedtek az adózók már a jelenlegi terheket is elviselhetetlennek érzik.

Boros Béla hosszabb felszólalásában a tanács elutasító javaslata mellett foglalt állást és az indítványozta, hogy a közgyűlés küldjön ki sürgősen bizottságot az országos hivatalba, amely olt kifejtene a város álláspontját. Által rámutatott arra is, hogy az ország által elvárt városi adósság annuitásai nem tennének ki olyan nagy összeget, mint amennyire a felemelt pótdát rugna, így az ország nyereszkedne a városban s az törtenne, hogy amit az ország az egyik kezével ad, azt a másikkal visszavenné. Léva már tíz év óta fizeti a 300 százalékos pótdátot, míg más városok csak újabb vezeték be.

Klein Ármán megállapította, hogy a visszamenőleges kivett pótdát emelés felfogatna minden számítását. Nagy Gyula pedig rámutatott arra, hogy tavaly az országos pótdátot emelték fel, így ezt az emelést nem bírják el az adózók. A közgyűlés végül is egyhangúan az emelés ellen foglalt állást és a bizottság kiküldését elhatározta.

A közgyűlés határozata

Így hangzik:

A város közönsége megdöbbenéssel értesült az országos hivatal szándékáról. A város adófizető közönsége az általános gazdasági válság következtében a legvalóságosabb nehézségekkel küzd és napirenden van, hogy az amúgy is gyenge adófizető rétegből teljes anyagi romlás folytán számosan kiválnak és a város közönségének segélyezésére szorulnak.

Ugyanis Léva városának adófizető közönsége az általános krízis alatt köztudomás szerint is anyagilag tönkre ment, hogy már a jelenlegi közterheket sem tudja megfizetni és úgy az állami, mint a községi adóleírások olyan tömegesek, hogy csak fölöslegesen sok munkát okoznak az állami és községi pénzügyigazgatásnak, továbbá a községi pénzügyigazgatásnál megnehezítik a pénzügyi kalkulációt, minthogy olyan tételekkel is szá-

molni kell, amelyek már előreláthatóan sohasem fognak a város pénztárába befolyjni, amit legjobban igazol az állami adóhivatal 1936. évi szeptember hó 10-én kelt 8717—936. számú kimutatása, amely szerint 1934. év végén fennálló 921.369.35 korona községi pótdát-hátralékból 80 százalék leírásra fog hozhatni.

A gazdasági világválság következményeit Léva még súlyosítja azon körülmény, hogy a kötött állami gabonagazdálkodás következtében Léva megszűnt a széles vidék gabonafelvévő piaca lenni és így a helyi forgalom katasztrófális mértékben megcsappant. Tanúsítják ezt az üres üzletek, vendéglők, a városi helypénz-bevételek mintegy 50 százalékos csökkenése, a keresetnélküli iparosok számának növekedése, a munkanélküliség terjedése és az ennek nyomán járó szociális nyomor, amely mind szélesebb rétegeket sújt.

A közterhek emelkedése állandó és nagymérvű, itt említjük meg, hogy a jövődelmi adóhoz újabb teherként az adópótlék vettették ki, a város a lakott helyiségek utáni községi illetéket szedi, úgy, hogy már eddig is a tartományi, valamint az országos betegápolási pótadóval együtt 547 százalék pótdátot fizet a közönség.

Az idei év különösen súlyos helyzetbe sodort mindenkit, mivel teljesen silány, holdankénti 3—4 q-ás gabona termés volt. Már pedig a mi vidékünk kizárólag a gabonatermesztésből él és egy rossz termés városunk gazdasági életében súlyos, több milliós kárt okoz.

A változó körülmények között tejséggel kizárt dolog, hogy az adófizetők még további pótdát emelést viselhesnek el. A pótdát szándékolt emelése egyértelmű volna azaz, hogy további adóanyagok szünnének meg és ezek megszüntése után újabb egynek és családot szorulnának szociális gondoskodásra.

Folyó évi január hó 1-től visszamenőlegesen kivetni szándékolt pótdát ellenkezik az adótörvények szellemével. Az adófizető közönség természetesen nem tudhatott ezen körülményvel kalkulálni és így a községi pótdát utólagos emelése anyagi helyzetét nagy mérvben megrontaná sőt existenciálisan fenyegetné.

A város képviselőtestülete nem is tartja lehetségesnek a pótdát emelés keresztülvételét akkor, amikor más városok köztudomásulag már az országos hivatal által hivatkozott törvények hatályossága idején, hosszú évek során nem merítették ki a megengedett legmagasabb pótdát mérvét és ennek dacára az országos választmány által kezelt kiegyenlítési alépból évről-évre sokkal jelentősebb támogatásban részesültek, mint Léva városa. — Itt állapítja meg a képviselőtestület azt is, hogy Léva már 1928. óta nemcsak a megengedett legmagasabb községi pótdát volt kivétel, hanem ezen felül az 1922. évi 143. sz., illetve 1928. évi 15. sz. kormányrendeletben engedélyezett külön községi adók és illetékek is javarészt a maximális díjszabás szerint szedettek be.

Léva város úgy is mint autonóm testület, de polgárságának anyagi helyzete szerint

ban kijelenti, hogy a kérdés megfelelő megoldása folyamatban van.

Bélik József intézkedést kér arra nézve, hogy a Siredo vezetéke az átjárónál hálószerűen biztosítsák, hogy az esetleges szakadás esetén emberek ne veszélyezzenek. Váczy István a Perc szabályozását szorgalmazta. A városbíró bejelentette, hogy a tervek a miniszteriumban vannak jóváhagyás céljából. Dr. Fischer István a Kálvinkői csatorna ügyében, Pásztor, Kovács és Gáspár városatyák a városzélei út utca rendezése érdekében szólaltak fel. A közgyűlés végül a vilámostelep alkalmazottainak illetményeit állapította meg.

Gondolkodnak-e az állatok?

A gondolkodás az ember sajátja. Gondolatvilágának bámulatos gazdagsága, gondolkodásának fejlettsége érdemesítette a „teremtés koronájá”-nak büszke címére és emelte a növény- és állatvilág fölé. Az állatot ezzel szemben csak az ösztön és reflexek kormányozzák. Tapadhatatlan azonban, hogy magasabbrendű állatok sokszor olyan intelligenciát tanúsítsanak, amit nem lehet pusztán a vak ösztön számlájára írni. Bizonyos mértékben az állatnak is meg van az a képessége, hogy a külvilágból tapasztalatokat gyűjt, azokra emlékezzék és azok szerint irányítsa magatartását. Sőt vannak, akik azt állítják, hogy az állat következtetni is tud és a körülmények figyelembe vételével cselekszik úgy, hogy minél gyorsabban érje el célját.

Yerkes amerikai állattelekbuvár kísérleiből arra a meggyőződésre jutott, hogy a rókák a legalsóbbrendű lények, amelyek élményeket gyűjtenek és azokat cselekedeteiknél értékesítik. Ha a rókák csak egyszer is tapasztalta, hogy kalitkájának egyik oldala zárva van és másutt van a kijárata, mindig abban az irányban fogja a kijutást megkísérelni. A rókák tehát emlékszik arra, hogy első kísérlete milyen eredménnyel járt és másodsor már aszerint viselkedik.

A kutya nagyfokú intelligenciájú állat, de csak előzetes tapasztalatgyűjtés után tanulja meg, mit hogyan kell a legcélszerűbben cselekedni. A róka ugyanez áll s ha egyszer rájött, hogy a baromfiól falán nyílás van, melyen át könnyűszerrel lopkodhat szárnyait, sohasem felejtje el többé. Nem felejtje el azt sem, hol lehet bő egzrzsákmányra találni és mindig visszatér arra a helyre. Ellenben ahol egyszer baleset érte, azt messze elkerüli. Minden cselekedetét eszerint a már szerzett élmények szabják meg. Következtetőképessége, amivel egy új feladat legkedvezőbb megoldását megtalálhatja, nincsen.

A majommal azonban másként áll a dolog. Ha egy majom előtt banánt helyeznek el egy fedelese ládába, tüstént odafut, felemeli a fedőt és kivieszi a csemegét. A majom „következtetés” útján jön rá, hogy az adott körülmények között mi a legcélszerűbb tennivaló. Hogy ez így van, amellett szól a kutyával való összehasonlítás. Ha kutya szemelátára tesznek egy darab húst a ládába, odafut, körülzágálássza, nyílás után keresgél, megloki orrával a ládat, de tovább nem jut. Idővel azonban izgó-mozgó fejével véletlenül megemeli a fedelet, meglátja a húst s akkor persze már betolakszik a ládába. Tanulékony kutyák mingyárt az első kísérlet után megjegyzik maguknak a láda kinyitásának módszerét, de a legtöbb kutya bizony csak többszöri próbálgatás után tanulja meg leckéjét. A kutya eszerint nem következtet, hanem addig próbálgat, míg célhoz nem jut. „Gondolkodása” — ha szabad ezt a szót használnunk — ennél fogva távolról sem oly fejlett, mint a majomé.

— **Tojásvizsgálat.** Könnyen megbizonyosodhatunk a tojás frissességéről a következő módon: Osdjunk föl 12 deka konyhasót, egy liter vízben és tegyük bele a tojásokat. Ha egészen frissek, az edény fövére süllyednek; ha néhány naposak, usznak a vízben; ha régiok, egészen a felszínre maradnak.

Vendéggjárás

Mi, magyarok, világhírré tettünk szert szíves vendégszeretettünkkel.

De nem arról a vendégségről akarok most szólni a még csak nem is a magyar asztalról, ahol olyan szívesen, valóban szívesen látoit a vendég. Nem akarom emlegetni a hajdani dusan terített asztalokat s a hetekre szóló vendégeskedéseket, amikor megfűrésztelék a hintók tengelyét, hogy ne tudjon — megszökni a vendég.

Bizony, nagyon elmult ez a világ. Mi már csak nagyanyáink meséiből ismerjük a vidám történeteket. Megváltozott az élet körülöttünk, megváltoztak a körülmények, sietősebben, több munkával s gondnával kell élnünk ma már!

Ma a vendéglátás szűkebb keretek közé szorult, éppen úgy, mint az életünk. És ha mindig is tapintat kellett ahhoz, hogy kellemes vendégek legyünk, a mi időnkben különösen s fokozottan nagy szükség van erre a tapintatra.

Annyi szaladás, olyan nagy iramu fáradtság manapság az élet, hogy az otthon főképpen a pihenés ideje lett. Ismerek egy családot; derék, dolgos emberek, jólkeresők, nem anyagi gond részükre a vendéglátás, de „idegkérés”. És ezekhez a sokat dolgozó emberekhez minden nap, minden délután feljár egy emberpár. Barátság fűzte őket egymáshoz, de ez a barátság teher lett. Immár álló két estezendeje figyelem azt a kapcsolatot. Valami ostobán elburjánzott szíveskedésség, megalkodott szokás hajtja össze ezeket az embereket, akik a gyűlölködség unjék már egymást és mégis nap nap után együtt vannak. Tudják a vendégségbe járók, érzik, hogy valósággal felfordítják, felidák a barátság otthonát, életét, nyugalmát, de mértékét tartani nem tudnak. Nem, mert a vendéglátók is, bármennyire morgolódnak, képtelenek egy-egy véletlen elmaradást szó nélkül hagyni:

— Hol voltatok tegnap? — hangzik a szemrehányó kérdés.

Erfajult, elkorcsult „barátság” az ilyen, ha egyáltalán szabad ezt a gyönyörű szót használnunk!

Általában az otthon nagyobb tiszteltetés s megbecsülésben kellene részesítenünk, mint ahogy tesszük! Nem csak hosszú vendégségbe, de rövid látogatásba is csak meghívás s bejelentés után szabad menni. Külföldön ez így is szokás. A magasabb körök így tesznek. Népszerűsíteni kell ezt az emberséges „illetmet”. El kell terjeszteni. A nagy iramos, idegeket bomlasztó élet megkívánja a pihenést, a csendet, a magányosságot nyugalmát.

Sokan vannak, akik otthon nem csak pihennek, hanem dolgoznak is. Festők, szobrászok, írók, színészek, orvosok lakásukon végzik munkájukat nagyrészt. Ezeket megzavarja egy „betoppant vendégnek” — lelkiszeretlenség.

Senki sem vállalja az ilyen betolakodó vendég rendretasítását. Én sem vállalom s bizonyosan az olvasó sem vállalná. Valahogyan másképpen kellene ezt megoldani. Ajánlom, hogy hozzuk dívatba: csak bejelentés után menjünk vizitbe. Telefon, levelezőlap mindig a rendelkezésünkre áll. És hirdessük az otthon — szentiségét. Szent az otthon: templom. Az egyedüllet, amikor az ember számotvet a gondolataival, fontos, szükséges, elhagyhatatlan. Mindenkit megillet. Mindenki rászorul erre a belső rendezésre. Ezt egymás közt még a házastársak is respektálni tartoznak.

Míndez tehát, nem jelenti, hogy megtagadjuk az ősi vendéglátást, nem jelenti, hogy elfordultunk a vendéglátás tisztessé szokásától, nem jelenti, hogy dermedt volna a szívünk, csak azt jelenti: hogy nehezebb, komolyabb s fáradságosabb lett az élet és kevesebb időnk, idegünk s anyagi erőnk maradt a társaságra. Takarékosabban kell élnünk. Szelidebb s megértőbb készséggel a barátaink s rokonaink felé, akiknek a pihenő óráit s munkáját kötelességünk tiszteltetben tartani.

Higyjék el, ma már nem illik bejelentés nélkül vendégségbe menni.

KÜLÖNFÉLÉK

Tüzes-íjfu, fehér galamb

Hová lett a sok-sok fehér,
Galambfehér égi dírom...?
Hová lett a boldogságom,
Hová lett az ifjuságom...?

... Idő-felhők messze vitték.
Rossz emberek marták, tépték...
Nem maradt más s szívbennem
Csak a kedves, régi emlék.

Galambfehér lett a hajam,
Béke-fehér szívem, lelkeim. —
Tüzes-íjfu, fehér galamb
Visszajött, hogy megpihenjen...

Ijfu vére őrégbe lett
S kifáradt a rőpködsége —
Vágya nincs több, — még csak egy van:
Kicsi zugban: béke, béke!...

PREICZ SÁNDOR

AZ SZMKE NEM POLITIZÁL: bármilyen politikai nézetű, társadalmi állású szlovenszkői magyar ember tagja lehet, csak szívesen anyanyelvét. Munkája csupán s kizárólag magyar kulturmunka, az állam törvényeinek értelmében. Ebbe kapcsolódhat pap, tanító, gazda, iparos, hivatalnok, birtokos, magánzó. Erős, szervezett kultúreltetre van szükség. Irjon még ma a Szlovenszkői Magyar Kultur Egyet központjának, Komárom—Komárno, Kulturpalota s kéjren felvidogostát, kéjre a Magyar Vasárnapot. A SZMKE számos szervezében szorgos kulturmunka folyik, legyen Ön is a kulturmunkásokkal szolidáris. Munkásságát, támogatását, filléreit szívesen veszik. Tanuljunk a köztársaság többi népének kultúreltetéből! Kultúrális kérdéseinket magunknak kell kiépítenünk, jöjjen, sorakozzék a SZMKE zászlaja alá.

— **Ma lesz az egyesült magyar párt naggyűlése Lévan.** Az Egyesült Országos Keresztényszocialista és Magyar Nemzeti Párt ma, vasárnap, Lévan a Városi Színház nagytermében délelőtt 11 óra körül nyilvános naggyűlést tart. Szónokok: Jaross Andor országos elnök, Esterházy Janos országos ügyv. elnök, dr. Holota Janos, dr. Porubszky Gáza, Fűtsey Kálmán, dr. Salkovszky János, Patraské Ágoston egységes párti törvényhozók.

— **Szent Mihály napja.** Szeptember 29-én ünnepli a keresztény világ szent Mihály (őangyal) napját. A lévai plebánia ezt a kegyesszívű szentet választotta patrónusául és a plebánia templom oltarát szent Mihály képe díszíti. A katolikus nép a templom patrónusának ünneplésén szokta bucsuját tartani. Sajnos, miránk levainkra szent Mihály napja nem az öröm és vigaság napját jelenti, hanem a gyászét, mert Léva városában pusztított nagy tűz emlékeire elhatározták, hogy a gyásznap jelölésé többé nem tartanak bucsut. Az utódok eddig még tiszteltetben tartották az ősök elhatározását és lemondtak a bucsui vigadózásról. Egyébként Mihály napjához egy régi kedves közmondás fűződik a mi híres specialitásunkkal, a ludfertállal kapcsolatban. A régi lévaiak ugyanis azt vallották, hogy aki Mihály napkor nem eszik ludfertályt, az egész évben éhas lesz. Őseink azután ehhez a regulához tartották magukat és ezen a napon joitüzen kebelegettek beölle. De könnyű is volt nekik ludhussal jólalkni, mert hiszen 16—18 krajcárért vásárolhatták fertályt. Az almoskönyv azt mondja, hogy ludhust enni jó, a régi lévai regula szerint tehát Mihály napján ludhust enni különösen jó!

— **Szinielőadás a Zárdában.** A lévai leányvizsgárda ma, vasárnap d. u. fél 5 óra körül jótüzen szinielőadást rendez. Színe kerül A vértanu anya című színmű, 4 felv. Az öskereszténység korában lejátszóó érdekes, szép darab előadását jövő vasárnap hasonló kezdettel megismétlik.

— **Tanítók gyűlése Lékéren.** Jelentették, hogy a Léva—Zselizi Magyar Tanító Megye f. hó 30-án Lékéren gyűlést tart. A gyűlés nem fél kilenckor kezdődik — mint azt tévesen közöltük, — hanem fél tíz órakor.

— **Gazdaságtan tanítása az állami polgári iskolában.** A folyó tanévben a bővített oktatás tantárgyai keretében először lett bevezetve a helybeli áll. polg. iskola szlovák és magyar tagozatán a gazdaságtan tanítása. Ezen új tantárgy bevezetésével, az amugy is igen sokoldalú gyakorlati irányú polgári iskolai oktatás ismét egy újabb körrel bővült, amely speciális helyi viszonylatban eddig talán a legértékesebb. Városunk és vidékének ifjúsága ezzel módot nyer gazdasági ismereteinek bővítésére, amit az iskola elvégzése után közvetlenül a gyakorlati életben hasznosíthat.

— **Közzétett polgárkat szerveznek Léván és vidékén.** A közzétett polgári iskoláról szóló törvény értelmében a lévai állami polgári iskola közzétett polgári iskolává szerveztetik át a 1937. január 1-től már mint ilyen fog működni. Az új iskolai költészet, amely közszemlére tetteti ki, már ezen az alapon van összeállítva. A törvény értelmében a közzétett polg. iskolák költségeit egyharmad részben Szlovénország tartomány, egyharmad részben a járás és egyharmad részben az érdekeltek közössége viselik. Mivel a törvény értelmében a közzétett polg. iskolához csak azok a községek csatlakozhatnak, amelyek öt kilométeren belül felelnek, ezért a lévai közzétett polgári iskolához csupán Kelecsény községet csatlakoztathatják. Eszerint az iskola 172 ezer 60 korona fenntartási költségének egyharmad részét Léva január 1-től kezdve Kelecsényvel közösen fogja viselni pótdalajpának arányában. Értesítésünk szerint Léva vidékén több közzétett polg. iskola felállítására van terve véve, így Vámosladányban, Csejkon és Gramkeszi községekben.

— **Egri évi zabszállításra h'rdet pályázatot** a pozsonyi katonai intendatúra az egyes helyőrségek számára. Tudnivalók a helyőrségi parancsnokságnál kifüggesztett hirdetésnyel.

— **Tartalékos tiszti és altiszti tanfolyamok Léván és Zsarnócán.** A katonai parancsnokság közli, hogy a 9. divízió tisztek és altisztek részére tanfolyamokat készült rendezni, hogyha legalább 20 tiszet és husz altiszet jelentkeznek. A tanfolyam célja felújítani a katonai ismereteket és megismertetni az új katonai technika és taktika tudományát. Elegendő jelentkezés esetén a tanfolyamot Léván november 5-én, Zsarnócán november 10-én tartják meg a tisztek részére, míg az altisztek részére október 14-én. Jelentkezni lehet f. hó 30-ig a lévai helyőrségi parancsnokságnál.

— **A házilasszonyok panaszkodnak,** hogy a lévai piaccon a viszontelárusítók már a kora reggeli órákban vásárolnak és ezzel elősegítik a drágaság emelkedését, mert később már drágábban adják tovább a vásároltakat. A piaci rendszert értelmében a viszontelárusítóknak csak 9 óra után szabad vásárolni. A rendőrség figyelmébe ajánljuk ezeket a jogosult panaszokat.

— **A mára hirdettet kákai közgyűlést** bizonyítanlan időre elhalasztották.

— **Orvosi előadás.** A lévai orvosok egyesülete október 3-án, d. u. 6 órakor tartja tudományos összejövetelét a lévai országos kórház előadóterében. Előadást tart: Mudr. Bernát Margit sziláci szaktervosnő „Oroszországi szociális és egészségügyi tapasztalatok” címen.

— **Szűreti mulatság a Kákában.** Az egyesült magyar párt lévai munkásszervezete október 9-én, vasárnap d. u. 4 órai kezdettel a Lévai Sport Egylet ligeti helyiségeiben műsorral egybekötött jótékony célú szűreti mulatságot rendez, amelyre ezúton is meghívja az érdeklődőket. A műsor nyolc órakor kezdődik. Belsőidő 3 K.

— **A biblia ma 954 nyelvre van lefordítva.** A világon 5000 nyelv van, ebből természetesen mintegy 9000 nyelv jelentéltelen. 1000 jelentős nyelvre eddig még nincs lefordítva a biblia. (Genfi ökonikus statisztika).

— **Dr. Benes: „Nemzetek forradalma.”** Hosszas és gondos előkészületek után most került a könyvpírcsra Banés Ede dr. köztársasági elnök „Nemzetek forradalma” című háromkötetes hatalmas művének magyar kiadása. Egen Práger könyvkiadóvállalat ezutal is jelentőségeit munkát végzett, amikor az ötkötetes Masaryk után a csehszlovák államalapító triumvirátus másik nagy tagjának, a csehszlovák köztársaság második elnökének háborus emlékeit is hozzáférhetővé tette a magyar olvasókönözönység számára. Banés elnök e három vaskos kötetben kimerítően számol be a világháboru négy súlyos esztendőjéről s a háboru alatti forradalmi és államépítői tevékenységéről, előadásmódjában már maguk az események is megrázó érdekességű olvasmánygy teszik. Banés elnök beszámolójában a politikai egyenisegek, az immár történelmi távlatba merült arcok egész sora új megvilágítást kap, a látásólag vaktában egymásba rohanó események magyarizátot nyernek. Az 1914—18 as évek viharzó esemény-forgataga nem örvénylő vérzőnként borítja el a három kötet lapjait, hanem a történelembölcselet medrébe ágyazottan hőmpolygó folyamként ömlik a világtörténelem óceánjába. A „Nemzetek forradalma” ezért több, mint politikai memoár. Egy história-alakítói feladatra eihivatott, rendkívüli szellemi egyéniség erkölcsi és politikai világlképét nyújtja, amely a világtörténelem eseményeit és alakjait a mezeitlen valóság fényében tükrözeti. A három kötetből Banés, a szociológus, Banés, a történész és Banés, az államférfiu szól. Mondani-előjában nemzetek sorsa és küldetésé, a századelő világpolitikai helyzete, a kor politikai és társadalmi áramlatai, a világháboru okai és értelme, Európa háboruutáni újarendezése egyszerű plaszticitással tarul élénk. De nemcsak a széles látókörű tudós és államférfiu összefogó megállapításai, hanem a beavatott számtalan megfigyelése és közvetlen tapasztalata is valósággal lebilincselik az olvasót. A csehszlovák politika egész háboruutáni tevékenysége, a „Maffia” működése, titkos kapcsolata a külföldi mozgalommal, izgalmas futárszolgálat, a külföldi forradalmi akció minden mozzanata, a nyugati szövetségeseikkel folytatott tárgyalások, a csehszlovák légiók szervezése, a szibériai harcok, a központi hatalmak összeomlása, a békekonferencia, mindez az aktív szereplő közvetlen közeléből és mégis történelmi távlatból kerül itt az olvasó elé. Az új Európa szinte a szemünk láttára formálódik e lapokon, amelyek minden sora izgalmas és lélekzetelállító történelem. A „Nemzetek forradalma” elé Banés elnök a magyar kiadás alkalmából új előszót írt, amely lapunkban már előződen napvilágot látott, midőn azt bővebben méltattuk. Banés elnök háborus emlékeitait Donner Pál fordította, akinek műfordítói készségét már egész sor munka dicseri s ezutal is gondos munkát végzett. A „Nemzetek forradalma” díszes külsőben jelent meg.

— **Újabb meglepetés érte szerdán reggel** azokat a lévai kereskedőket, akik a város főutvonalan birnak üzleteket. Újabb ássát indítottak a munkások s ezalkalommal a járdát bontották fel, földalatti telefon és áramvezető kábelek elhelyezése céljából. Sijnos, hogy ez a munka megint erőkenyen érinti a kereskedőket, mert az aszfaltjárás lehetetlen a közlekedés, így a vásárló közönözönség nem juthat — vagy csak nehézségek árán — az üzletekbe. Az sem volt figyelmes, hogy a munkát szerdán kezdtek meg, tehát éppen a hetivásár idején zárták el az üzleteket a forgalomtól. Ezek az állapotok ennyit jelentenek a lévai kereskedelemre, mint egy katasztrófális időjárás a mezőgazdaságra! Valóban nem csoda, hogyha már lázadóznak a kereskedők, akiknek a tervszerűtlenség már az idegeikre megy s jelentősen alászállítja üzleti forgalmukat. Meg kellene gondolni, vajjon az ilyen munkát, mint a kábelvezetés, amely ennyire befolyásolja a közlekedési lehetőségeket, nem lenne-e célszerűbb éjszaka végezteni? De az egyik miséria követi a másikat! Nem elég az, hogy a város központjában szinte lehetetlen a járás, akkor a városi szálló előtt hetivásár idején kokszhegyekkel szintén elszárga a forgalmat. A mun-

kások a koksziapátolást még annyi időre sem akarják szűneteltetni, míg az öszegyzőt járó-elők átmenetelnek. Beléjük dobálják a kokszt, de jobbik esetben csak grombaságot dobnak feléjük. És nincs senki, aki ebben a kaoszban rendet teremtené. Nem tudjuk akkor, hogy mire való a rendőrség? Ugyanaz a helyzet, amikor ugyancsak hetivásáros napon a városi szálló előtt az aszfaltjárdát fufűreszeléssel foglalkaj el a közönözönég elől. Hát már igazán faluvá süllyedt ez a hajdan rendezett tanácsu város?

— **Megalakult az SZMKE fiók-szervezete Barsendrédén.** A Szlovén-szki Magyar Kultur Egyesület legújabb fiókjait Barsendréd községben alakította meg. Barsendrédnégóta folyik intenzív, sikeres kulturélet, tekintettel arra, hogy a falu néhány lelkes vezetője előljárt a jó példának. Az új SZMKE-szervezet egységbe tömörítette a község kulturéletét, programot és irányt szabott ki. A kulturélet megújulásait az is megkönnyíti, hogy a község legújabban oly községgházat épített, amelyben nagyobb előadóterem és színpad is van. A kulturregészleti gyűlésen nagyszámban megjelent halgatóság előtt Szombathy Viktor fióktár fejttette ki a kulturaszervezés jelentőségét. A bevezető szavakat Bluch Zoltán joghivogató, a zárszavakat Bluch Inre kőlaigazgató mondotta, kifejtve a kulturális napirenden tartásának szükséges voltát. Enneké Weisz Oszkár földbirtokost, községi bíró, jegyzővé Gal Danielt választották, míg s választmány tagjai Bluch Inre, Lehoczky János, Varga István, Nehéz Vilmos, Király Béla, Kabáh István, Jakubovits Mihály, Biró László, Bakó Gyula, Vámos István, Pálnács János, Bajkai Sándor, Doka Sándor lettek.

— **A ladányi kénkedési vad epilogusa.** Jelentették a nyár folyamán, hogy Sipos Lajos nemerosorzi földműves bosszúból hamis kénkedési vadat koholt Kelemen Géza vámosladányi földműves ellen, akit őrzetbe vettek, de 12 napi vizsgálati fogság után kiderült ártatlansága és szabadiábra helyezték s helyette Sipos került az ügyesség fogházába. Az ügyet most tárgyalta a komáromi ker. bíróság. Sipos azzal védekezett, hogy Kelemen házából az utcára akarta kitenni őt, emiatt akart bosszút állani rajta. A bíróság Sipost nyolchónapi börtönrre és polgári jogsínak 3 évre való felüggesztésére ítélte, míg az ügy másik vádlottját, egy tanítót, aki Siposnak ebben az ügyben egy levelet másolt le, s aki jóhiszeműséggel védekezett, felmentették.

— **Gázolt a teherautó.** Kálnán Cibulka Ferenc farkasdi lakos teherautója elütött egy biciklista fiut, aki egy kocsi mögüll bukkant váratlanul az autó elé. A fiut súlyos lábtöréssel a lévai kórházba szállították.

— **Ellenőrizni fogják a nyugdíjasokat.** A Központi Szociális Biztosító újabb utasításokat adott a betegbiztosító pénztáraknak a nyugdíjat élvező személyek újabb alkalmazásának ellenőrzésére. Számos nyugdíjas munkás ugyanis újabb alkalmazást vállalt anélkül, hogy nyugdíjáról lemondana, vagy, hogy újabb alkalmazását a betegbiztosító pénztárnál jelentené. Az ellenőrzési utasítás szerint a kerületi betegbiztosító pénztárak pontos nyilvántartást kötelesek vezetni a közzétükben lakó nyugberektről s új alkalmazásba lépésük esetén, megvizsgálva kereseti viszonyait, kötelesek erről jelentést tenni a Központi Szociális Biztosítóknak.

— **Pénztári blokkok felülbélyegzése.** A kereskedelmi körök arra kérték a pénzügyminiszteriumot, hogy engedélyezze a pénztári blokkok felhasználását, amíg a régi készletek tartanak és melyeknek bélyegmentes használatát az 1935. júl. 23-iki 52817—1935 V-16. számú határozat alapján, amely a Vestnik-ben jelent meg, engedélyezte 1936. június 30-ig, olyan blokkok részére, melyeken a név nincs feltüntetve. Ezen bélyegmentes használatát az említett miniszterium 1937. február végéig engedélyezte.

— **Nyilvántartják a gyűjteményekben őrzött emlékfegyvereket is.** Prágából jelentik, hogy megváltoztatták a fegyver- és löszertörvényét. Az eddigi fegyvertörvény csak a nyilvánosan viselt vagy

használt fegyverekre vonatkozik, de az új törvény értelmében azokat a fegyvereket is nyilván fogják tartani, amelyeket gyűjteményekben, mint emlékfegyvereket őriznek. Szigorított a fegyverkereskedeleme vonatkozó előírásokat s kibővíti az illetékeltezettségeket is. A fegyverkereskedők kötelesek lesznek pontos jegyzéket készíteni arról, hogy kinek, mikor és milyen fegyvert adtak el a hogy miképpen igazolta magát a vásárló. Fegyverviselési engedélyeket a járási hatóságok állítanak ki és pedig a személyes szükségletet meg nem haladó mértékben. A fegyverviselésre az eddigi rendelkezések maradnak érvényben.

— **Teherautó és motoros karambolja Nagyszállóban.** Csütörtökön délelőtt a nagyszálló vasúti állomás mellett levő sóromponélküli vasúti átjáróján Nagy András nagyszálló gőzmalomtulajdonos teherautója nekibogott a Párkányból Léva felé haladó motorosvonatnak. Az összeütközés következtében a motoros kiskocsi, miközben többen kisebb-nagyobb zúzódásokat szenvedtek. Az utasok továbbállítására Léváról szolgálati mozdony ment ki Sallóba teherkocsikkal. Két személyt, Papp Annát és Magula Mártont a lévai kórházba szállították. Papp Annát másnap a kórházból elbocsátották, mert csak az ijedsége volt nagyobb a sérülésénél s ettől veszítette el eszméjét. A teherautót Nagy rofförje vezette, akinek csodálatosan semmi baja sem esett. A vizsgálat folyik.

— **Csak arra képesített személyek kaphatnak iparengedélyt.** Prágai jelentés szerint a felettes hatóságok utasították az ipartügyi hatóságokat, hogy nem szabad iparengedélyeket kiadni olyan személyeknek, akik képesítésüket nem tudják az előírt okmányokkal igazolni. Ha valaki valamely ipar üzésének megkezdését jelenti és egyben kéri a képesítés alól való felmentését, akkor a bejelentést vissza kell utasítani és az új ipari üzem megkezdését mindaddig nem szabad megengedni, amíg a felmentés iránti kérelem nem nyer elintézését.

— **Az Apolló mozgóban ma és holnap délután 4 órakor az Uj rokon, egy magyar film, Csathó Kálmán vigjátéka, a legjobb magyar filmszínészekkel. Ezt a nagyszerű filmet néphelyiárral mutatják be. Ma és holnap este utóljára vetítik Verne Gula híres regénye nyomán A cár futárja (Strooff Mihály utazása Moszkvától Irkutk-ig). E monumentális filmalkotás valdci mestermű. Csütörtöktől ismét nagy szenzációt jelent a Gólem előadása; ez az óprágai legenda, amely felett még ma is oly sok vita folyik.**

— **Az Orient mozgóban ma, d. u. 4 órakor Ken Maynard és csodaloja a Texas réme című filmben. Holnap d. u. zenés vigjáték: Csak egyszer jön a szerelem. Ma és holnap este utóljára perog Hugo Viktor világhírű szociális tárgyú regénye: A nyomorultak. Megdöbbentő realizmusával az emberi jószág dicsimuszát zengi ez a megrendítően gyönyörű film. Kedden és szerdán kerül bemutatásra Léván először a világhírű angol író, Bernard Shaw vigjátéka: Pygmalion, a fészerepben Jeny Jugoval.**

Dr. Liebermann Margit orv., fül-, gége-, torokszakorvos szabadságáról hazatérve, rendelését f. hó 25-től ismét megkezdi. Rendel az összes betegs-penzúrtak és licé. fondoknak.

Műfogak, fogtömések, arany, platina és „Wipla“ (acél) hidmunkák tartós és szép kivitelben, jótállás és szolid árak mellett készülnek BAZLIK áll. vizsg. fogtechnikusnál, Szepesi u. 9.

Szeművegeket csak szakszűletben vásároljon, mert ellenkezőleg látásának rovására megy. Fotografáló gépek, papírok és vegyszerek. Illatszerek, háztartási cikkek, hasítóók, sérvkötők, valamint gummiharisnyák igen nagy választékban kaphatók PICK ENDRE Medicinál Drogeria Levicén.

A legtökéletesebb szabású férfi-kabátok nagy választékban, angol és bel-földi szövetek, Borsalino, Hüchel kalapok, paplaningek 35 K, pulloverek 25 K, pizzama és nyakkendő udonságok, női kabát és szoknyaszövetek 39 K, gyapjú divatelmék 16 K.

Bécsi pullover különlegességek, a legnagyobb szőnyegraktár HOLZMANN BÓDOG cégnél Divatújdonságok szövet és selymekben WIDDERNÉL, a malommal szemben.

Foto-amatőrök legelőbb beszerzési forrása Ph. Mr. PREISCH drogeria, Szepesi u/c 1. Mentőszekrények tökéletes felszerelése. Permetező szerek, drogák, betegápolási kellékek, háztartási cikkek, illatszerek, kozmetikai készítmények nagy választékban és legelőbb árban.

„Angora-Nopp“ az őzi divatszövet különlegesség, 180 cm szélesben KÉ 26.—, minden divatszínben kapható az „ELITE“ divatruházban

Sponer félszékemtek — pyjamák, halóingek — lezállított árak mellett kaphatók WIDDERNÉL, a malommal szemben.

Hölgyeknek fontos! Minden nő tudja már, hogy a jó öltözködés titka egy speciális fűző, mely a legújabb párizsi minták és mérték szerint KOHN és KOVÁCS divalzátkban megrendelhető. Saját érdekében tekintse meg vételkötelezettség nélkül a világhíres „Slender“ mintákat.

As anyakönyvi hivatal bejegyzése.

Születések. Dóka István és Slusny Mária fia István Sándor. — Hidvégy Viktor János és Hlóska Margit leánya Vera. — Lehoczk József és Chlebo Rozália fia József Miklós. — Najner László és Baris Mária fia Sándor László. — Valtér János és Sagát Ilona fia János. — Tóth Zsigmond és Lehotkay Ilona fia István.

Házasság. Dr. Heilmann György Simon izr. Perlusz Ilonával izr.

Halálozások. Klučan András 53 éves.

BUCSUZÓ

Elköltözésünk alkalmával mindazoknak, kikről személyesen elbucsuzni alkalmunk nem volt, ezúton mondunk szíves lsten hozzádot.

Hopfer Nándor és neje.

NYILTTÉR.*

Helyreigazítás!

A Bars 38-ik számában a Nyilttér rovatában megjelent cikkében személyem ellen Szabó László és társai azt a hirt közölték, hogy én önállóan kömüves munkákat vállalkozok és főleg a temetőben és intik a közönséget, hogy óvakodjon tőlem, mert, hogy bitorlom az ipart. Ezen állítások nem felelnek meg a valóságnak, mert én rendszeren kitanultam a szakmát és nem önállóan, hanem mint kömüves segéd dolgozok Suhala István kömüves iparosnál, aki iparengedéllyel rendelkezik.

Styipka Gusztáv

kömüves segéd.

*) Ezen rovat alatt közlötéktér nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

VALUTAÁRFOLYAMOK

Bármegyei Népbank Levéle, jelentése

	szept. 19-án	szept. 26-án
100 pengő — —	501,50	514 —
100 osztrák schilling —	470 —	474,50
1 angol font — —	134 —	134 —
1 amerikai dollár —	34,25	24,60
100 svájci frank — —	788,50	786,60
100 francia frank — —	161,70	162,90
100 líra — — — —	164,40	168,10
100 német márka — —	678 —	667 —
100 dinár — — — —	54,30	54,70
100 lei — — — —	14,60	15,65

Szebeleczy József

uri szabó Léva, Vágóhid u. 5.

1 öltöny készítése	80 KÉ
1 öltöny fordítása	60 KÉ
1 öltöny tisztítása, vasalása	15 KÉ

Bars rádió heti műsora:

Vasárnap

BRATISLAVA. 14.10 Gazdasági előadás. 18 Felolvasás. 18.5 Táncczene.

BUDAPEST. 9.30 Hírek. 10 Rk. mise. 11.15 Evang. Istentisztelet. 12.30 Operaházi zk. 14 Gramofon. 15.55 Szalonzene. 16.25 Magyar-osztrák válogatott futballmérkőzés közz. 17.25 Eneklhangy. 18.10 Előadás. 18.30 Szimfonikus Zenekar. 19.40 Sporteredmények. 19.50 „A nagy ötle!“ vidám bonyodalom egy helyszíni közvetítés. 21.40 Hírek. 22.20 Pétis cigzk. 23 Táncczene.

PRaha. 19 Jazz-dalok. 22.30 Gramofon.

WIEN. 11.45 Zene. 13 Fuvók. 15.30 Vonós-négyes. 18 Rádiózk. 20 Mesejáték. 22.20 Szimfonikusok. 23.45 Cigányzene Budapestről.

Hétfő

BRATISLAVA. 18 Felolvasás. 18.15 Előadás az egyházi zenéről, szemelvényekkel. 22.25 Hírek.

BUDAPEST. 6.45 Torna, gramofon. 10 Hírek. 12.05 Postás-zk. 12.30 Hírek. 13.40 Kamara-kórus. 14.40 Hírek. 16.15 Diákfelőra. 16.45 Hírek. 17.18 Beszélések. 17.25 Honvédzk. 18.15 Előadás. 18.30 Cigányzenekar. 19.30 Felolvasás. 20. Eneklhangy. 20.35 Hírek. 20.55 Gramofon. 22.05 Hegedűjáték. 22.45 Weidinger szalonzk.

PRaha. 19 Opera. 22.40, 23.10 Gramofon.

WIEN. 11.25 Gramofon. 12.20 Zene. 14 Zongorhangy. 16.05 Dalok. 20 Burgenlandi est. 21 Vonós-négyes. 22.10 Zene. 23.15 Hangy. 23.45 Gramofon.

Kedd

BRATISLAVA. 8 Iskolarádió. 10.10, 13.40 Hírek 14 Előadás. 18.15 Régi és új magyar nóták. 18.30 Munkásnegyedóra. 22.15 Hírek.

BUDAPEST. 6.45 Torna, gramofon. 10 Hírek. 12.05 Hírek. 12.30 Hírek. 13.30 Zongorhangy. 14.40 Hírek. 16.10 Asszonyok tanácsadója. 16.45 Hírek. 10 Eneklhangy. 17.30 Felolvasás. 18. Sétét jazz-zk. 19 Versek. 19.30 Operaházi zk. 20.40 Hírek. 21 Veres cigzk. 22.05 Szalonzene. 23.20 Gramofon.

PRaha. 15.30 Gramofon. 21 Rádiózk. 22.15 Eneklhangy. 23 Orgonahangy.

WIEN. 11.25 12, 14, 16.05 Gramofon. 17.25 Zongorhangy. 20 Tarka dalos-zenés est. 22.10 Orgonahangy. 23 Jazz.

Szerda

BRATISLAVA. 10.10, 14 Hírek. '8 Előadás. 18.15 Eneklhangy. 18.35 Aktuális sportszemle.

BUDAPEST. 6.45 Torna, gramofon. 10 Hírek. 12.05 Czicza cigzk. 12.20 Hírek. 13.30 Eneklhangy. 14.40 Hírek. 16.15 Diákfelőra. 16.45 Hírek. 17 Előadás az anyanyelvünkről. 17.30 Gramofon. 18 Felolvasás. 18.30 Dostaly Ignác tárogatózik. 18.50 Előadás. 19.20 Hegedűjáték. 20 „Az éjféli nap“ hangjáték. 22 Hírek. 22.20 Operaházi zk. 23.40 Gramofon.

PRaha. 18.45 Gramofon. 19.20 Szlovák népdalok. 19.40 Katonazene. 22.15 Eneklhangy.

WIEN. 12, 13, 14, 16.05 Gramofon. 17.10 Hangy. 19.10 Eneknégyes. 23.20 Srammel-zene.

Csütörtök

BRATISLAVA. 10.10, 14.05 Hírek. 18.10 Magyar mialdok. 18.30 Gazdasági negyedóra. 22.10 Hírek.

BUDAPEST. 6.45 Torna, gramofon. 10 Hírek. 12.05 Balajalka-zs. 12.30 Hírek. 13.30 Honvéd-zk. 14.40 Hírek. 16.15 Előadás a háztartási hírek. 18.45 Hírek. 17 Magyar nóták, énekl Votvsky Alice, kiseri Kurina cigzk. 18 Felolvasás. 18.30 Fuvolhangy. 18.55 Előadás a baromfitenyésztésről. 19.15 Gramofon. 19.50 Vidám negyedóra. 20.10 Közv. Bajáról Liszt-emlékhangverseny. 21.50 22.15 Szalonzk. 23.20 Cigánygyerekek zenekara.

PRaha. 11.05 Fok-zk. 12.10 Gramofon. 20 Filharmonikusok. 22.10 Gramofon.

WIEN. 14 Gramofon. 17.40, 18.40 Dalok. 20 Vidám óra. 21 Közv. Londonból. 21.40 Rádiózk.

Péntek

BRATISLAVA. 10.10, 13.40, 14 Hírek. 18 Beszámoló a hétéről. 18.10 Előadás. 18.30 Felolvasás.

BUDAPEST. 6.45 Torna, gramofon. 10 Hírek. 12.05 Szalonzene. 12.30 Hírek. 13.30 Csóka cigzk. 14.20 Hírek. 16.15 Diákfelőra. 16.45 Hírek. 17 Hangy. 18 Gramofon. 18.45 Előadás. 19.15 Zongorhangy. 20 Kültügyi negyedóra. 20.15 Bpesti Hangy. Zenekar. 21.40 Hírek. 22 Orgonahangy. 22.45 Előadás franciál. 23.10 Horváth cigzk.

PRaha. 16.10 Táncczene. 17.10 Hangy. 20.15 Rádiózk. 22.15 Gramofon.

WIEN. 12 Zene. 15.20 Zongorhangy. 17.30 Hangy. 19.30 Deuschmeister-zk. 20.25 Szimfonikusok. 22.10 Táncczene.

Szombat

BRATISLAVA. 10.10, 14 Hírek. 18 „Jánosik“ hangjáték 5 képpen. 22.15 Hírek.

BUDAPEST. 6.45 Torna, gramofon. 10 Hírek. 12.05 Beszárty-zk. 12.30 Hírek. 13.30 Hangy. 14.40 Hírek. 16.15 Mese. 16.45 Hírek. 17 Közv. „A Magyar Nép Hete kiállításáról. 17.40 Magyar nóták, énekl László Imre, kiser Sárai cigzk. 18.30 Csevegés. 19 Szalonzk. 20 „Sakffigura“ vigjáték 3 feiv. 21.10 Hírek. 22.30 Gramofon. 23.20 Farkas cigzk.

PRaha. 19.15 Gramofon. 21.10 Rádiózk.

WIEN. 12, 13.10, 14 Gramofon. 15.50 Mandozine. 19.10 Szimfonikusok zk. 20.10 Egyveleg. 21.0 Gramofon. 23.25 Macho-négyes.

Okresný Úrad v LEVICIACH — Kerületi Hivatal LEVICE

Číslo: 9621—936. szám

Dražobný oznam.

Dáva sa na všeobecnú známosť, že v záložni „Nástupcu Leopolda Tauba“ v Leviciach uložení všetky predmety (zlaté a strieborné predmety, šaty atd.), ktorých vymenujúca lehota 10. septembra 1936 vypršala, budú sa dňa

14-ho októbra 1936

počnajúc o 9-tej hodine predpoludním v Leviciach Republikánske Námestie číslo 14. na verejnej dražbe v spomenutej záložni odpre-dávať.

Soznam týchto predmetov, ktoré ku licitácii dôjdu, sú ku verejnemu nahliadnutiu vyvolené v záložni Republikánske nám. č. 14. a v okresnom úrade (Mestský dom, I. poschodie číslo 4.)

V záujme majiteľov záložených predmetov vyzývam ich, aby si tieto predmety do 14. októbra 1936 vymenili, alebo lehotu predžili, v protivnom páde tie na verejnej dražbe odpre-dané budú.

V Leviciach, dňa 18. septembra 1936.

Okresný náčelník:

hl. radca pol. správy

Dr. ZOŠŤÁK v. r.

ker. fónok, közigazgatási főtanácsos.

Árverési hirdetésny.

Közhirre teszem, hogy „Taub Lipót utóda zálogházában“ Léván, elzálogosított mindazon tárgyak (arany, ezüst és ruhaneműek) melyeknek kiváltási határideje 1936 szeptember hó 10-én lejárt

1936. évi október hó 14-én

déléltől 9 órai kezdettel a zálogház helyiségében Köztársasági-tér 14. szám alatt megtartandó nyilvános árverésen el lesznek adva.

Ezen tárgyak jegyzéke a zálogház helyiségében Köztársasági-tér 14. szám alatt és a járási hivatalban (Városháza I. emelet 4. sz.) alatt megtekinthetők.

Saját érdekükben figyelmeztetem az elzálogosított tárgyak tulajdonosait, hogy a zálogtárgyakat az árverés napjáig, vagyis 1936. évi október hó 14-ig váltásák ki vagy a határidőt hosszabbítsák meg, mert ellenesetben nyilvános árverésen el lesznek adva.

Eladó ház, Szepessy utca 7. Érdeklődni Kálnai utca 8. 960**Eladó** Kálnán két ház, a 24-es számú régi fizetelystársaság és minden cébra megfelel, legszebb helyen, országot mellett, a másik 139-es számú. — Bővebbet RÖBE VILMOSNÁL. 961**Állást** keres perfekt szlovák leány aki gépirásban is teljesen jár-tas, beszél magyarul, 3 évig Pozsonyban ügyvédi irodában volt. Érdeklődni Koháry u. 27. 962**Autó** „Praga Alfa“ 12-es tp., legjobb állapotban eladó, Vojanská u 11. 963**Egy** szoba kiadó, Vágóhid utca 2-a. 965**Othello** szülő 3 métermázsza eladó Ujkereszthayven. Koháry u. 44. 966**Kiadó** egy üzlethelyiség, Szepessy utca 20. Ugyanitt földek is kiadók. 971**Veszek** és eladok mindenfajta vadat, BREZNAVAYÓ Szepessi utca 12 szám, Levice. 973**Kiadó** 2 szoba, konyha, Botika utca 9. 974**Kasznyárság** mellett haztelek eladó. Érdeklődni Jókai u. 31. KUNA KÁLMÁN. 976**Autó** csukott négytűlése, jókarban, olcsón eladó. Szepesi utca 9. 977**Complett** fehér hálószoba elkötözés miatt eladó. Belciárskor 15. 978**Zongora** fekete olcsón eladó, Ladányi utca 7. 979

Vizes és nedves falakat biztos sikerrel szigetelek és száritok

saját módszeremmel

A lakások falai a munka elkezdése után nyomban festhetőek. SLEHER JÁNOS okleveles közműves mester, Levice, Tabán utca 1. sz.

Kajsziabarakok, különböző speciális alanyokon, őszibarackok, mindenféle gyümölcsfák és bokrok, 1 és 2 éves gyökéres szőlővesszők, csemege és borfajtákban, 1 és 2 éves gyökéres szőlőtőlványok amerikai alanyokon, — bokorrózsák, a legújabb fajtákban és diszfák, díszbokrok, korai eperpalánták, stb. — a legolcsóbban kaphatók:

Winter István

gyümölcsfa-, szőlő- és rózsaiskolájában NOVÉ ZÁMKY.

Kívánataira fajtajegyzék ingyen küld.

Tisztelettel értesitem a nagyr-demű közönséget, hogy kisebb házak felépítését

javitásokat, átalakításokat, vizes falak szárazra tételét, sírkereteket, kriptákat beton- és műköből minden elfogadható áron vállalom:

SUHALA ISTVÁN

közműves iparos. Léva, Pápmajor 3.

SPORT

Rovatvezető: Boros Béla

LTE—Komáromi Rapid 4:4 3:1 bíró: Veszely Érsekujvár.

Az LTE ismét szerencsétlen mérkőzést vívott Komáromban, mert 3:0-ás vezetés után örülhet, hogy döntetlenül uszta meg a mérkőzést. A játékosok és a lévai kísérők ismét a bírora panaszkodnak, mely állítólag a biztos győzelemtől fosztotta meg a csapatot. A 16-ik percben Németh megszerzi a vezetést, 5 percre rá Kuzsel góljával már 2:0-ra vezet az LTE. A 31-ik percben Tóth eredményez. A 40-ik percben a bíró a félidő végét jelzi, majd visszarendeli a csapatokat és 43-ik percben Czírok révén sikerül a komáromiaknak szepíteni az eredményt. A második félidő balszerencsével kezdődik, mert a 13-ik percben egy komáromi játékos kézzel érinti a labdát, a bíró nem veszi észre, az LTE leáll és Czírok 3:2-re javít az eredményen. Matulányi sérülése kitűl, Martinovics pedig a nagy munkát nem bírja egyedül és a 28-ik percben Czírok, Dubetz kézből kirugja a labdát, megszerzi a kiegyenlítést. Dubetz megsérül és végleg kiáll, helyette Vigh megy a kapuba. Az LTE most védekezésre szorítkozik és Dohány öngólt vét. Már vereség van kilátásban, mikor egy szép Német—Kuzsel—Tóth akcióból az utóbbi megszerzi a kiegyenlítést a 41-ik percben és a 43-ik percben a bíró a mérkőzés végét jelzi. Az LTE csapatából Dubetz, Tóth, Németh, Kuzsel és Martinovics feleltek meg teljesen. Nemcsok, Dohány és Gyuris is elég jól játszottak. Matulányi, amíg sérülése ki nem újult, megfelelt, a második félidőben már csak statisztált. Vigh sérült volt, így nem is szabad beállítani és nem is szabad játékot vállalnia, Horváth teljesen formáján kívül játszott. A Rapid jó benyomást keltett, a legjobb embere a volt KFC-ből Czírok. Veszely bíró az első félidőben megfelelt, a másodikban többször hibázott.

Nagysallói SC—LTE 11 3:0 (1:0) bíró: Dr. Sánta Párkány. Az LTE tartalékok gyengén játszottak, megérdemelten kaptak ki Sallótól.

A déli kerület eredményei:

ÉSE—Zseliz 11:0.

Galánta—Tardoskedd 6:0.

Farkasd—Tornócz 4:0.

Ipolyság—Párkány 4:2.

Dubetz, Németh, Nemcsok, Dohány és Gáspár ma játszanak utoljára az LTE színein.

ben, mert október 1-én eltávoznak Szlovenszkből, tényleges katonai szolgálataira vonulnak be. A lévai sportársadalom ezúton is minden jót kíván nekik, visszatérésük után ismét magukra öltessék a sárga zöld színeket.

Az LTE csapatának kapuját a jövőben Medovich, míg a tartalék csapatát Várádi fogja védeni.

Ma, d. u. fél 4 órakor a Tardoskedi SC játszik az LTE-vel Léván I. o. bajnoki mérkőzést. Tardoskedi tavaly a második helyen végzett, így erős küzdelemre van kilátás. Mi bizunk a lévai fiúk lelkesedésében, reméljük, hogy nagyobb gólaránnyal fognak győzni. A lévai csapat összeállítása: Dubetz — Matulányi, Martinovics — Dohány, Horváth, Gyuris — Tóth, Kuzsel, Németh, Nemcsok és Vigh.

Előmérkőzést két órakor a Vámosladányi Sport Egylet játszik az LTE 11-el. A vámosladányiak most fognak bemutatkozni a lévai sportközönségnek.

APRÓ HIRDETESEK

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekhez kérünk válasza szolgáló levelezőlapot csatolni!

Eladó 1 nagy családi ház az Ozmán téren, 2040 öf telek az állomás mellett, 1640 öf bojár föld az Újtelep mellett, 1/2 rész villa, park, szőlő Kalvárián, 1/4 rész a postaépületből. Közvetítő díjaztatnak. Bővebbet „Volta“-cégnél, Levice.

Kiadó a belvárosban 3 szobás lakás okt. 1-től. Cím a kiadóban.

Eladók. Épített tűzhelybe való dupla üstök, tűzhelykeret, lapok, ajtók teljesen jókarban és használt ajtók jutányosan. Cím a kiadóban.

Autó. Jókarban levő tonnás autó eladó, Vojanská u. 5. 759

Nagyobb belvárosi ház két lakással, az egyik adómentes, nagy fronttal, mely üzletnek alkalmas, 460 öf telken, szép kerttel, raktárhelyiségekkel, eladó. Cím a kiadóban. Közvetítők díjaztatnak. 813

Eladó Barsendréd határában 12—13 magyar hold jöminőségű szántóföld egy darabban. Feltételek dr. KAIZER ügyvédnél. 966

Káposztási alsóréteu bérbeadó egy kőhoidas ingatlan. — Feltételek dr. KAIZER ügyvédnél. 957

Ház olcsón eladó Boriban. 5 szoba, 2 konyha mellékhelyiséssel, pince, kert, husz ezerért. Cim OSVALD ERNŐ, Bori. 829

Egy 3-szobás lakás verandával, mellékhelyisésekkel és gyümölcsös kerttel szonnal kiadó. Ugyanott harmonium és külföldi butor eladó. Majoralja utca 16. 885

Fényreklámok

hatásos kivitelben és az izléses kirakatvilágítás felkelti a vásárló közönség figyelmét üzlete iránt és így lényegesen fokozza forgalmát.

Cégi és egyéb fényreklám-feliratok, különböző kivilágítások (illuminációk) kivitelezésére készséggel szolgálunk szaktanács-csal. Kiviteli tervezeseket, költségvetést kívánatra díjmentesen készítünk. Megrendeléseket a legjutányosabb ár és fizetési feltételek mellett eszközöljük. Szives érdeklődők forduljanak bizalommal:

Levice város vill. telep üzemvezetőségéhez,
Léva, Zöldkert utca 2.

APOLLO HANGOS MOZGÓ

Szeptember 27 és 28-án, vasárnap és hétfőn délután 4 órákor nagy népelőadás! A legnagyobb sikert aratott magyar film repertoze. Csathó Kálmán vígjátéka:

ÚJ ROKON

megy. Főszerepben a legismertebb magyar színészek, mint: KABOS Gyula, PERCZEL Zita, Turay Ida, Gombaszögi Ella, Berky Lily és Pethes Sándor. NÉPHELYÁRAK!!

Szeptember 27-én és 28-án, vasárnap és hétfőn este pont 6 és 8 órákor az idény legnagyobb filme, Verne Gyula világhírű regénye nyomán készült filmposz, — RICHARD EICHBURG mesteri rendezésében:

A cár futárja (Strogoff Mihály)

van műsoron. - Főszerepekben: ADOLF WOLFBRÜCK, Maria ANDERGAST, Hilde Hildebrant, Theo Linggen és Bernard Götzke. Mesés kiállítása, festői jelenetek, élethű megjatszás, pazar kiállítás. - Fox hangos híradó! Elővételen biztosítsa jegyét!!
■ RENDES HELYÁRAK! ■

G O L E M

Október 1-, 2-, 3- és 4-én, csütörtökön, pénteken, szombaton este 8 órákor, vasárnap este 6 és 8 órákor monumentális történelmi film II. Rudolf császár uralkodása idejéből, őspragyi legenda alapján. - Történelmi korhűséggel megjatszott páratlan film főszereplői Harry BAUR, GERMAINE AUSSEY, JAN HOLT, CHARLES DORAT és FERDINAND HARDT.

A film feledhetetlen élmény és megrázó jeleneteivel a legdrámaibb filmek egyikének lehet nevezni. - Legújabb „FOX” hangos híradó! -- Biztosítsa jegyét elővételen!!
Az előadások pontosan kezdődnek!!

MEGÉRKEZTEK

a legmodernebb és legolcsóbb

RADIO UJDONSÁGOK!

Mindenki vásárolhat **nagyteljesítményű** vill. hálózati radio készüléket komplett már Ké 65 havi részletfizetésre is! Forduljon bizalommal a **legrégibb** szaküzlethez és kérjen ingyen bemutatót!

RADIO CENTRAL

Kern Testvérek

áruházától, Léván. - Alapít. 1881.

Legjobb fűszer-, csemege és vasárúk! - Konyhafelszerelési, háztartási cikkek! Műszaki, elektrotechnikai, fényképzési és sportcikkek!!!
GRAMOFONOK!
KERÉKPÁROK!

SZÉPIRODALMI UJDONSÁGOK

nagy választékban kaphatók

NYITRAI ÉS TÁRSA

könyvkereskedésében LÉVÁN.

BAROSKA, LEVICE

Kálnai utca 3
Telefon 130

JAWA motorkerékpárok!

Az összes gyártmányú kerékpárok!

Gramafonok és lemezek, legújabb felvételek!

Vadászfegyverek,

vadászati és halászati oikkek!

Lőpor és robbantószer áruda!

A legújabb cik-cak. 130 PFAFF varrógépben az összes varrási munkák könnyen elkészíthetők!

AZ
ORIENT
MOZGÓ
MŰSORA

Szept. 27-én, vasárnap délután 4 órákor népelőadás. KEN MAYNARD és csoda Iova

TEXAS RÉME
NÉPHELYÁRAK!!

Szeptember 27- és 28-án, vasárnap és hétfőn este pont 6 és 8 órákor VICTOR HUGO világhírű regénye filmen

A NYOMORULTAK

(Les Miserables) Az idény legnagyobb eseménye, amelynek nem kell külön díszet. E kimagasló nagyfilm főszereplői: Fr. March és Charles Laughton

Szept. 28-án d. u. 4 órákor népelőadás, zenés vígjáték **Csak egyszer jön a szerelem** Fősz. R.A. Roberts, Louis GRAVEUR, Heinz RÜHMANN és JENNY JUGO

Szept. 29—30-án este 8 órákor Bernard Shaw világhírű vígjátékának filmváltozata. Díjnyertes nagyfilm

PYGMALION

Fősz.: JENNY JUGO, Gustav Grudgens, A. Edthofer.